

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

หลักการสำรวจทำแผนที่
กรมชลประทาน

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

หลักการสำรวจทำแผนที่ กรมชลประทาน

รหัสคู่มือ สชป.๒/วศ./๒๕๖๐

หน่วยงานที่จัดทำ
ฝ่ายสำรวจภูมิประเทศ ส่วนวิศวกรรม
สำนักงานชลประทานที่ ๒

ที่ปรึกษา
ผู้อำนวยการส่วนวิศวกรรม
สำนักงานชลประทานที่ ๒

พิมพ์ครั้งที่ ๑
จำนวน ๑ เล่ม
เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

สารบัญ

หน้า

วัตถุประสงค์	๑
ขอบเขต	๑
คำจำกัดความ	๑
หน้าที่ความรับผิดชอบ	๒
Work Flow กระบวนการ	๒
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๔
มาตรฐานงาน	๒๐
ระบบติดตามประเมินผล	๒๑
เอกสารอ้างอิง	๒๑
แบบฟอร์มที่ใช้	๒๑

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

กระบวนการหลักการสำรวจทำแผนที่

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานของบุคลากรส่วนวิศวกรรม สำนักงานชลประทานที่ ๒ ที่ได้รับการบรรจุเข้ามาทำงานใหม่ให้ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามมาตรฐานของกรมชลประทาน

๑.๒ เพื่อทราบหลักการและวิธีการสำรวจทำแผนที่ตั้งแต่ขั้นตอนเริ่มงานไปจนถึงขั้นตอนการผลิตเป็นแผนที่ภูมิประเทศของฝ่ายสำรวจภูมิประเทศ ส่วนวิศวกรรม สำนักงานชลประทานที่ ๒

๑.๓ เพื่อสามารถถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการสำรวจทำแผนที่ให้กับบุคลากรรุ่นต่อไป

๒. ขอบเขต

คู่มือการปฏิบัติงานนี้ครอบคลุมขั้นตอนการสำรวจภูมิประเทศการเก็บรายละเอียดภูมิประเทศตลอดจนขั้นตอนการเขียนแผนที่ภูมิประเทศเพื่อให้ฝ่ายออกแบบ สำนักงานชลประทานที่ ๒ นำข้อมูลไปใช้ในการออกแบบงานชลประทานต่าง ๆ ต่อไป

๓. คำจำกัดความ

มาตรฐาน คือ สิ่งที่เราเป็นเกณฑ์สำหรับเทียบกำหนด ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒)

มาตรฐานการปฏิบัติงาน เป็นผลการปฏิบัติงานในระดับใดระดับหนึ่งซึ่งถือเป็นเกณฑ์ที่น่าพอใจหรืออยู่ในระดับที่ผู้ปฏิบัติส่วนใหญ่ทำได้ โดยจะมีกรอบในการพิจารณากำหนดตามมาตรฐานหลาย ๆ ด้าน อาทิ ด้านปริมาณงานระยะเวลาการปฏิบัติงาน ค่าใช้จ่ายและจำนวนผู้ปฏิบัติงาน

มาตราส่วน หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างระยะทางราบบนแผนที่กับระยะทางราบในภูมิประเทศหรือหมายถึงระยะในแผนที่ต่อระยะในภูมิประเทศ

หมุดหลักฐาน หมุดหลักฐานในประเทศไทยมีอยู่ ๒ ประเภทคือ หมุดหลักฐานทางดิ่งและหมุดหลักฐานทางราบ หมุดหลักฐานทางดิ่งคือ หมุดหลักฐานที่ให้ค่าความสูงเหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง ส่วนหมุดหลักฐานทางราบคือ หมุดหลักฐานที่ให้ค่าพิกัดทางราบ เป็นละติจูด (Latitude) และลองจิจูด (Longitude) การหาค่าของหมุดหลักฐานทางราบใช้การสำรวจโดยวิธีการ งานโครงข่ายสามเหลี่ยมและวงรอบ ปัจจุบันได้เปลี่ยนมาใช้วิธีการทาง GPS โดยวิธีการรังวัดแบบสัมพันธ์ (Relative) ค่าพิกัดที่ได้เป็นระบบ UTM

โยงค่าพิกัด หมายถึง การนำค่าพิกัดทางราบจากหมุดที่ทราบค่าพิกัดไปสู่หมุดที่ไม่ทราบค่าพิกัดตามมาตรฐานความละเอียดของชิ้นงาน

โยงค่าระดับ หมายถึง การนำค่าระดับ (พิกัดทางดิ่ง) จากหมุดที่ทราบค่าระดับไปสู่หมุดที่ไม่ทราบค่าระดับตามมาตรฐานความละเอียดของชิ้นงาน

เส้นชั้นความสูง หมายถึง เส้นสมมุติที่ลากไปตามพื้นผิวโลกที่มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางเท่ากัน เส้นชั้นความสูงแต่ละเส้นที่มีค่าระดับต่างกันจะต้องไม่ติดกัน

ชั้นความละเอียดของงาน หมายถึงมาตรฐานที่ระบุความละเอียดของงานวงรอบทางพิกัดและวงรอบทางระดับด้วยตัวเลขแบ่งออกเป็น ๓ ระดับคือ งานชั้นที่ ๑ งานชั้นที่ ๒ และงานชั้นที่ ๓

แบบหมายเหตุหลักฐาน หมายถึง แบบแสดงรายละเอียดของหมุดหลักฐานที่บันทึกไว้ให้ทราบชื่อ ที่ตั้ง ประเภท ขนาด หมายพยานค่าพิกัด และค่าระดับ

รทก. หมายถึง ค่ากำหนดสูงเหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง โดยใช้ค่ามาตรฐานที่เขากลางจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

รสม. หมายถึง ค่ากำหนดสูงที่กำหนดด้วยตัวเลขที่กำหนดขึ้นที่จุดใดๆ บนพื้นพิภพ

แผนที่ดิจิทัล หมายถึง แผนที่ประเภทหนึ่งซึ่งมีรูปแบบข้อมูลแผนที่อยู่ในรูปรหัสตัวเลข (Digital Form) โดยสามารถจัดเก็บรวบรวม บันทึก เปลี่ยนแปลง ประมวลผล นำเสนอ และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ในลักษณะจุด (Point) เส้น (Line) รูปหลายเหลี่ยม (Polygon) และจุดภาพ (Pixel) จึงทำการแสดงผลบนจอภาพด้วยภาพสองมิติและโมเดลสามมิติ จึงทำการย่อขยายได้ไม่จำกัดมาตราส่วน โดยความถูกต้องขึ้นอยู่กับข้อมูลที่ทำให้การสำรวจและประเมินผลในครั้งแรก

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

ฝ่ายสำรวจภูมิประเทศ มีหน้าที่รับผิดชอบในการวางแผนควบคุมและดำเนินการสำรวจทำแผนที่เพื่อใช้ในการออกแบบโครงการชลประทานขนาดเล็ก การตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานสำรวจ การเขียนแผนที่ ตรวจสอบข้อมูลแผนที่ การพัฒนาการสำรวจให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ การจัดเก็บและให้บริการข้อมูลแผนที่ ตลอดจนการสำรวจทำแผนที่โครงการพิเศษที่ได้รับมอบหมาย

๕. Work Flow กระบวนการ

ชื่อกระบวนการ : การปฏิบัติงานสำรวจทำแผนที่ ส่วนวิศวกรรม สำนักงานชลประทานที่ ๒
ตัวชี้วัดผลลัพธ์กระบวนการจัดการข้อร้องเรียน :

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา (หน่วย)	รายละเอียดงาน	มาตรฐาน คุณภาพ งาน	ผู้รับผิดชอบ
๑			<ul style="list-style-type: none"> - เตรียมแผนที่ ๑ : ๕๐,๐๐๐ และแบบหมายเหตุหลักฐาน - เตรียมขอบเขตการสำรวจจากรายงานการศึกษาความเหมาะสม 		
๒		ตาม Unit Cost	งานจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน งานตามพระราชดำริและงานตามนโยบาย		สป.ชป.๒
๓		๒ วัน	ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานภาคสนามแล้วเสร็จตามแผนงานและประมาณการ		สป.ชป.๒
๔		๕ วัน	เขียนแผนที่ด้วยกระดาษ T-๔ และเขียนแผนที่ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์		สป.ชป.๒
๕		๗ วัน/ โครงการ	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตามงานตามแผนงาน - ผลงานครบถ้วนถูกต้อง - ส่งผลสำรวจให้ ผวศ.ชป.๒ 		สป.ชป.๒
๖		๒ วัน	<ul style="list-style-type: none"> - จัดเก็บข้อมูลและแผนที่ - ให้บริการข้อมูลและแผนที่ 		สป.ชป.๒

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

การสำรวจทำแผนที่ภูมิประเทศ

๑. การสำรวจทำแผนที่บริเวณอ่างเก็บน้ำ (มาตราส่วน ๑: ๔,๐๐๐) เส้นชั้นความสูงชั้นละ ๐.๒๕ - ๑.๐๐ ม. โดยวิธีเส้นซอย

๑.๑ วัตถุประสงค์ เพื่อทำแผนที่รายละเอียดและระดับความสูงของภูมิประเทศบริเวณที่จะสร้างอ่างเก็บน้ำ (Reservoir) และใช้ในการ

◇ กำหนดขอบเขตบริเวณน้ำท่วม

◇ พิจารณาวางโครงการสร้างเขื่อนเก็บกักน้ำ คำนวณความจุและพื้นที่ผิวน้ำของอ่างเก็บน้ำ ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณอ่างเก็บน้ำนั้นๆ

๑.๒ ลักษณะงาน

๑.๒.๑ การเตรียมงานเบื้องต้น

◇ จัดหาแผนที่ ๑ : ๕๐,๐๐๐ หรือใหญ่กว่า มากำหนดพื้นที่สำรวจให้มีค่าระดับสูงกว่าระดับน้ำสูงสุดไม่น้อยกว่า ๕ ม. โดยอาศัยค่าระดับของเส้นชั้นความสูงในแผนที่เป็นหลัก

◇ กำหนดแนววงรอบขอบอ่าง แนววงรอบสองฝั่งตามลำน้ำสายใหญ่และลำน้ำสาขา ตามความเหมาะสมหรือถ้ามีเส้นทางรถยนต์ ทางเกวียน ก็ให้กำหนดแนววงรอบให้ต่อเนื่องเป็นวง ๆ ไปด้วย

◇ จัดหาค่าพิกัด ค่าระดับและหมายพยานของหมุดหลักฐานในบริเวณใกล้เคียงเพื่อใช้เป็นค่าอ้างอิง

◇ จัดทำแผนที่สารบัญ (Index Map) มาตราส่วนตามความเหมาะสม เพื่อประกอบการเขียนแผนที่และรายงานความก้าวหน้าของงาน

◇ จัดหาเครื่องมืออุปกรณ์การสำรวจที่จำเป็นและเหมาะสมกับงาน

๑.๒.๒ การสำรวจงานวงรอบและงานระดับ

◇ ทำการโยงค่าพิกัดและค่าระดับจากหมุดหลักฐานที่ทราบค่าแล้วอย่างน้อย ๒ หมุด ไปยังขอบอ่างเก็บน้ำหรือห้วงงานเขื่อนที่กำหนดไว้ตอนต้น จากนั้นให้วางแนววงรอบและระดับรอบขอบอ่างเก็บน้ำโดยอาศัยค่าระดับที่กำหนดไว้ในขั้นต้นเป็นหลัก โดยวิธีการวงรอบและระดับชั้น ๓

◇ วางแนววงรอบและระดับเลียบลำน้ำทั้ง ๒ ฝั่ง (ถ้าลำน้ำใหญ่) หรือตามถนนทางน้ำและลำน้ำสาขา ตามความเหมาะสมและเข้าบรรจบกันเป็นวง โดยวิธีการวงรอบและการระดับชั้น ๓ พร้อมฝั่งหมุดหลักฐานถาวรแบบ ข. เป็นคู่ๆ ไว้ทุกวงรอบที่เข้าบรรจบกัน ฝั่งหมุดหลักฐานถาวรแบบ ค (หมุดท่อ) เป็นคู่ๆ ทุกระยะ ๒ กม.

◇ สำหรับร่องน้ำหรือทางน้ำซึ่งไม่มีลักษณะเป็นลำน้ำ ให้ทำการเก็บรายละเอียดโดยการวัดมุมวัดระยะออกจากหมุดคู่ของเส้นฐานเลียบลำน้ำสายหลักหรือลำน้ำสาขาไปตามร่องน้ำหรือทางน้ำนั้น ๆ จนถึงระดับน้ำสูงสุดของอ่างเก็บน้ำที่กำหนด กำหนดเส้นซอยตามแนวเส้นฐานทุกระยะประมาณ ๒๐๐ ม. ให้ตั้งฉากกับแนวศูนย์กลางร่องน้ำหรือทางน้ำ เดินระดับปักเส้นซอยทั้งสองข้างให้ถึงระดับที่สูงกว่าระดับน้ำสูงสุดของอ่างเก็บน้ำที่กำหนด ประมาณ ๓-๕ ม.

◇ กำหนดจุดและตอกหมุดไม้เพื่อออกเส้นขอยทุกระยะประมาณ ๒๐๐ ม. โดยอาศัยเส้นฐานเรียบลำน้ำหรือเส้นฐานรอบขอบอ่าง

◇ กรูยแนวเส้นขอยที่กำหนดไว้ข้างต้นด้วยเข็มทิศหรือกล้องวัดมุมไปทางทิศตะวันออก – ตะวันตก หรือทิศเหนือ – ใต้ โดยให้แนวที่กรูยนั้นตัดขวางกับเส้นชั้นความสูงเป็นส่วนใหญ่ของขอบอ่างเก็บน้ำนั้น ๆ หรืออาจจะให้ตั้งฉากกับศูนย์กกลางลำน้ำก็ได้ถ้าพิจารณาแล้วเห็นว่าเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งความต่างของจุดระดับมากที่สุด

◇ ทำ B.M. (Bench Mark) ไว้ตามโคนต้นไม้รอบขอบอ่างเก็บน้ำ เพื่อเป็นประโยชน์ในการถางป่าบริเวณที่ถูกลำน้ำท่วมด้วย

๑.๒.๓ การเก็บรายละเอียดภูมิประเทศ

◇ เก็บรายละเอียดพร้อมนามศัพท์ตามแนวทั้งสองข้างเส้นสำรวจโดยวิธีออกฉากหรือส่องสกัดรายละเอียดต่อไปนี้

○ อาคารสำคัญๆ เช่น สถานที่ราชการ วัด โรงเรียน หมู่บ้าน ป่าช้า โบสถ์ฝรั่ง เจดีย์ สะพาน อาคารชลประทาน แนวเหมือง ฝ่ายราษฎร ฯลฯ

○ รายละเอียดทั่วไป เช่น ไร่ นา ป่า สวน ลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง คลอง ที่ชายเลน เขตหมู่บ้าน เขตอุตสาหกรรม เขตป่าสงวน ฯลฯ

◇ ให้บันทึกเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ประเภทป่าไม้และพืชพันธุ์

๑.๒.๔ การเขียนแผนที่

◇ จัดทำแผนที่โดยใช้กระดาษโพลีเอสเตอร์ หรือกระดาษไขประเภท T-๑ ขนาด ๑๐๗ x ๘๐ ซม. แบ่งออกเป็นตารางๆ ละ ๑๐ x ๑๐ ซม.

◇ ลงตำแหน่งหมุดหลักฐานในแผนที่ ตามค่าพิกัดและค่าระดับที่คำนวณตรวจสอบแล้ว เขียนรายละเอียดภูมิประเทศและเส้นชั้นความสูง

◇ เขียนรายละเอียดของแผนที่ เช่น สารบัญแผ่นต่อ ศูนย์กำเนิด หมายเหตุ รายละเอียดการสำรวจ ฯลฯ

◇ เขียนเส้นชั้นความสูงปิดที่ระดับ (รทก.) รอบขอบเขตการสำรวจอ่างเก็บน้ำสูงกว่าระดับน้ำสูงสุดของอ่างเก็บน้ำที่กำหนดประมาณ ๓-๕ ม.

๒. การสำรวจแผนที่ผังบริเวณอาคารชลประทาน (Site Plan) มาตรฐาน ๑ : ๕๐๐ ถึง ๑ : ๑,๐๐๐
เส้นชั้นความสูงชั้นละ ๐.๒๕ ม.

๒.๑ วัตถุประสงค์ เพื่อใช้ในการออกแบบอาคารชลประทานต่าง ๆ เช่น ทำนบกั้น ฝาย ประตูระบาย ท่อลอด สะพานน้ำ จุดที่แนวคลอง แนวถนน หรือแนวคันกั้นน้ำตัดผ่านถนน ลำน้ำ ซึ่งจะมีขนาด ๒๐๐ x ๒๐๐ ม. ๑๐๐ x ๑๐๐ ม. หรือ ๔๐ x ๔๐ ม. ตามความเหมาะสมกับอาคารชลประทานต่าง ๆ

๒.๒ ลักษณะของงาน

๒.๒.๑ การเตรียมงานเบื้องต้น

◇ เตรียมเอกสาร รายงานศึกษาเบื้องต้น จากฝ่ายพิจารณาโครงการเพื่อทราบขอบเขตการสำรวจและรายละเอียดของงานแผนที่มาตรฐาน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ซึ่งกำหนดตำแหน่งพิกัดที่จะดำเนินการสำรวจ

◇ จัดหาค่าพิกัด ค่าระดับและแบบหมายเหตุหลักฐาน บริเวณใกล้เคียงเพื่อใช้ในการออกและเข้าบรรจบของงาน

๒.๒.๒ การสำรวจงานวงรอบและงานระดับ

◇ เลือกหาค่าพิกัดจุดศูนย์กลางของอาคารชลประทานที่จะทำการก่อสร้างในภูมิประเทศต่อแนวเส้นฐานออกจากจุดศูนย์กลางออกไปข้างละ ๑๐๐ ม., ๕๐ ม., หรือ ๒๐ ม. หรือจนสุดขอบเขตของผังบริเวณ

◇ วางแนวเส้นฐานขอบเขตให้ตั้งฉากจากจุดปลายแนวศูนย์กลางทั้งสองข้างออกไปด้านละ ๑๐๐ ม., ๕๐ ม. หรือ ๒๐ ม. และกรุยแนวเส้นฐานเชื่อมปลายทั้งสองข้างให้เป็นกรอบสี่เหลี่ยม

◇ สร้างหมุดหลักฐานถาวรแบบ ข. ในแนวศูนย์กลางอย่างน้อย ๑ คู่และผังหมุดหลักฐานถาวรแบบ ค ที่ปลายทั้งสองของแนวศูนย์กลางอาคารชลประทานและบริเวณขอบผังบริเวณอีก ๑ คู่

◇ โยงพิกัดและค่าระดับ จากหมุดหลักฐานบริเวณใกล้เคียงที่ทราบค่าแล้ว ไปยังหมุดหลักฐานที่สร้างไว้ทุกหมุด โดยวิธีงานวงรอบและระดับชั้นที่ ๓

◇ วางแนววงรอบและระดับเลียบลำน้ำ โดยออกจากศูนย์กลางไปทางเหนือและท้ายน้ำจนสุดขอบเขตที่กำหนด

◇ กำหนดจุดเส้นซอย ทูกระยะ ๑๐ ม. ตามแนวเส้นฐานและตามลำน้ำ

◇ กรุยแนวเส้นซอยให้ตั้งฉากกับเส้นฐาน จนสุดขอบเขตผังบริเวณอีกด้านหนึ่งแล้วรังวัดระดับทุก ๕ - ๑๐ ม. หรือทุกจุดที่ระดับเปลี่ยนแปลงมาก

๒.๒.๓ การเก็บรายละเอียด

◇ เก็บรายละเอียดตามแนวสองข้างเส้นสำรวจ โดยวิธีออกฉากหรือส่องสกัดรายละเอียด เช่น บ้าน วัด โรงเรียน สะพาน แนวลำเหมือง ฝายราษฎร ไร่ นา ป่า สวน ลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง คลอง เขตหมู่บ้านและเขตป่าสงวน

๒.๒.๔ การรังวัดรูปตัดขวาง

◇ กำหนดตำแหน่งเพื่อสำรวจรูปตัดลำน้ำทุก ๒๐ ม. ตามแนวศูนย์กลางลำน้ำไปด้านเหนือและท้ายน้ำ ข้างละไม่น้อยกว่า ๒ รูป

◇ รังวัดระดับตามแนวรูปตัดทุกระยะ ๕ ม. และทุกจุดที่ภูมิประเทศเปลี่ยนแปลงมาก

๒.๒.๕ การเขียนแผนที่

- ◇ เขียนแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐ หรือ ๑ : ๒๐๐ แสดงรายละเอียดภูมิประเทศและความสูงต่ำของพื้นที่ด้วยเส้นชั้นความสูงชั้นละ ๒๕ ซม.
- ◇ เขียนแผนที่แสดงรูปตัดของลำน้ำ มาตราส่วนทางตั้ง ๑ : ๑๐๐ ทางราบ ๑ : ๑๐๐

๓. การสำรวจลำน้ำ

๓.๑ **วัตถุประสงค์** เพื่อทราบถึงสภาพ ลักษณะรูปร่างขนาดลำน้ำ ความลาดเทและรายละเอียดภูมิประเทศทั้งสองฝั่งของลำน้ำ สำหรับใช้ในการพิจารณาวางโครงการป้องกันอุทกภัย การวางโครงการระบายน้ำ การแปรสภาพลำน้ำ ตลอดจนเพื่อใช้ประกอบในการพิจารณาออกแบบและเพื่อศึกษาผลกระทบจากอิทธิพลของลำน้ำในลำน้ำนั้น

๓.๒ **ลักษณะงาน** ประเภทใช้แผนที่โครงการหรือใช้แผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ของกรมแผนที่ทหาร

๓.๒.๑ การเตรียมงานเบื้องต้น

◇ จัดเตรียมแผนที่โครงการหรือแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ให้คลุมพื้นที่บริเวณที่จะทำการสำรวจ

◇ จัดหาค่าพิกัด ค่าระดับและหมายพยานของหมุดหลักฐานในบริเวณใกล้เคียงเพื่อใช้ในการโยงค่าพิกัดและค่าระดับ

๓.๒.๒ การสำรวจวางแผน

◇ ทำการโยงค่าพิกัดและค่าระดับจากหมุดหลักฐานที่ทราบค่าแล้ว ไปยังจุดเริ่มต้นของลำน้ำที่จะทำการสำรวจ

◇ ทำการกรุยแนว วัดมุม วัดระยะตามแนวเส้นฐานที่วางเลียบลำน้ำฝั่งใดฝั่งหนึ่ง โดยให้เส้นฐานเลียบใกล้ริมน้ำมากที่สุด เพื่อให้สามารถเก็บรูปร่างลำน้ำได้อย่างละเอียด

◇ กรณีลำน้ำมีความกว้างเกิน ๕๐ ม. ให้วางเส้นฐานเลียบลำน้ำทั้งสองฝั่ง

◇ ฝั่งหมุดหลักฐานถาวรแบบ ข. เป็นคู่ ทุกระยะ ๔ - ๕ กม. และหมุดหลักฐานแบบ ค. เป็นคู่ ทุกระยะ ๒ กม. ในตำแหน่งที่เหมาะสมและปลอดภัย

◇ ทำการเก็บรายละเอียดรูปร่างลักษณะลำน้ำและภูมิประเทศข้างเคียงทั้งฝั่งของลำน้ำนั้นโดยละเอียด

◇ กำหนดระยะ กม.(Stationing) จากจุดเริ่มต้นของงาน ณ แนวศูนย์กลางลำน้ำ โดยให้ กม. ๐+๐๐๐ อยู่ด้านเหนือน้ำแล้วนับระยะต่อเนื่องตามแนวศูนย์กลางลำน้ำ กำหนดจุดทุกระยะ ๑๐๐ ม. และกำหนดตำแหน่งที่จะทำการสำรวจรูปตัดขวางทุกระยะ ๑๐๐ ม., ๒๐๐ ม. หรือตามความประสงค์ของผู้ใช้งานพร้อมกับขีดแนวรูปตัดขวางในแผนที่ซึ่งเตรียมไว้ โดยให้แนวรูปตัดขวางตั้งฉากกับแนวศูนย์กลาง ลำน้ำนั้น

◇ คำนวณหรือวัดระยะ และง่ามมุมโดยตรวจจากแผนที่ ที่ได้กำหนดรูปตัดขวางไว้แล้วเพื่อหาระยะห่างจากหมุดเส้นฐานถึงจุดตัดของแนวรูปตัดขวางกับแนวเส้นฐานและห่างมุมระหว่างแนวทั้งสองนั้น แล้วบันทึกไว้เพื่อนำไปใช้กำหนดจุดและแนวรูปตัดในภูมิประเทศ

๓.๒.๓ การสำรวจวางแผนรูปตัดขวาง

◇ กำหนดจุดรูปตัดในภูมิประเทศให้ตรงกันกับตำแหน่งที่กำหนดไว้ในแผนที่ด้วยระยะง่ามมุมและแนวทิศที่บันทึกไว้แล้ว

◇ ต่อบีกรูปร่างไปตามแนวที่กำหนดทั้งสองฝั่ง ความยาวบีกรูปร่างด้านละ ๑๐๐ ม. หรือตามความจำเป็นของงาน

◇ ตอกหมุดไม้เพื่อกำหนดระยะในแนวรูปร่าง โดยถือระยะศูนย์ที่ตลิ่งซ้าย

๓.๒.๔ การรังวัดระดับ

◇ ทำการโยนค่าระดับจากหมุดหลักฐานที่ทราบค่าแล้ว ไปยังหมุดไม้โดยวิธีการระดับชั้นที่ ๓

◇ รังวัดระดับตามแนวรูปร่างขวาง โดยรังวัดระดับทกระยะ ๕ - ๑๐ ม. หรือทุกจุดที่ระดับเปลี่ยนแปลงมาก

◇ บันทึกสถิติระดับน้ำต่ำสุดและสูงสุด ตลอดจนระดับน้ำและวัน เวลา ขณะที่ทำการสำรวจและระบุระดับน้ำที่หาได้นั้นเป็นสถิติใน พ.ศ.ใด

◇ จำแนกรายละเอียดและนามศัพท์ตามแนวและใกล้เคียงแนวรูปร่างเช่น ชื่อหมู่บ้าน วัด โรงเรียน ฯลฯ

๓.๒.๕ การเขียนแผนที่

◇ เขียนแผนที่แสดงรายละเอียดภูมิประเทศของลำน้ำ มาตรฐาน ๑ : ๔,๐๐๐ แสดงเส้นชั้นความสูงชั้นละ ๑ ม. พร้อมแสดงแนวและชื่อรูปร่างไว้ด้วย

◇ เขียนแผนที่รูปร่างตามยาว มาตรฐานทางตั้ง ๑ : ๑๐๐ ทางราบ ๑ : ๔,๐๐๐ โดยแสดงระดับตลิ่งซ้าย แนวศูนย์กลางลำน้ำและตลิ่งขวา ให้อยู่ในส่วนล่างของกระดาษในแผ่นเดียวกับแผนที่แสดงรายละเอียดภูมิประเทศ

◇ เขียนแผนที่รูปร่างขวางลำน้ำ ใช้มาตรฐาน ทางตั้งและทางราบ ๑ : ๑๐๐ ในแผ่นแยก

◇ แสดงรายละเอียดค่าระดับพื้นดิน บริเวณลำน้ำ ลักษณะตลิ่ง ระดับน้ำสูงสุดและระดับน้ำขณะทำการสำรวจ

๔. การสำรวจวางแผนคลองส่งน้ำ

๔.๑ **วัตถุประสงค์** เพื่อจัดทำแผนที่รายละเอียดและระดับภูมิประเทศของแนวคลองส่งน้ำ (Strip Topographic Map) ในการกำหนดหรือเลือกแนวคลองที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการออกแบบแนวคลองส่งน้ำ

๔.๒ ลักษณะงาน

๔.๒.๑ การเตรียมงานเบื้องต้น

- ◇ นำแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ของกรมแผนที่ทหารมากำหนดจุดเริ่มต้นและแนวคลองโดยประมาณ ความลาดเทของคลองพร้อมกับระดับ Full Supply มาทำการสำรวจวางแผนแนวคลอง
- ◇ จัดหาค่าพิกัด ค่าระดับและหมายเหตุหลักฐานในบริเวณใกล้เคียงเพื่อใช้เป็นค่าอ้างอิง
- ◇ คำนวณหาค่ามุมเบนและระยะจากหมุดหลักฐาน ไปยังจุดเริ่มต้นและจุด PI. ทุกจุด โดยต่อเนื่องกันตลอดแนว
- ◇ ทำการคำนวณ ทำตารางสำเร็จ ความลาดลาดของคลองไว้

๔.๒.๒ การสำรวจวางแผน

- ◇ ทำการโยงค่าพิกัดและระดับจากหมุดหลักฐานที่ทราบค่าแล้วไปยังจุดต้นคลอง
- ◇ กรุยแนว วัดระยะ ทำระดับศูนย์กลางคลองส่งน้ำ จากจุดปากคลองโดยใช้กล้องระดับสายหาความลาดลาด (Slope) ของพื้นที่ทุกระยะ ๑๐๐ ม. โดยให้ระดับพื้นดินที่ทำการรังวัดไม่สูงหรือต่ำกว่า ๕๐ ซม. จากระดับที่ต้องการ
- ◇ วัดมุม วัดระยะ ตามแนวที่ทำการสำรวจสายหาไว้แล้ว พร้อมกำหนดจุดสำหรับสำรวจรูปตัดขวางทุกระยะ ๑๐๐ ม. ต่อปีก ๒ ข้างๆ ละ ๒๐๐ ม.
- ◇ รังวัดระดับตามแนวรูปตัดขวางทุกระยะ ๒๐ ม.
- ◇ เขียนแผนที่แสดงรูปตัดตามยาวและรูปตัดขวางของแนวคลอง มาตราส่วนทางราบ ๑ : ๔,๐๐๐ เส้นขึ้นความสูงชันละ ๑.๐๐ ม.
- ◇ ส่งแผนที่รูปตัดตามยาว ให้สำหรับออกแบบฯ กำหนดแนวคลองจริง

๔.๒.๓ การสำรวจวางแผนจริง

- ◇ ทำการโยงค่าพิกัดและระดับจากหมุดหลักฐานที่ทราบค่าแล้วไปยังจุดต้นคลองที่สำนักออกแบบฯ กำหนด
- ◇ วางแนวศูนย์กลาง วัดมุม วัดระยะ จากจุดต้นคลอง (กม. ๐+๐๐๐) ไปยังจุด PI. ทุกจุด โดยต่อเนื่องกัน
- ◇ การวางแผนจากจุดถึงจุด ให้ใช้วิธีเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนของแกนกล้องหน้าซ้ายและหน้าขวา (Double Centering) พร้อมทั้งทำการวัดมุมทุกครั้ง
- ◇ ในกรณีคลองยาวมาก ให้หาหมุดหลักฐานเข้าบรรจบหรือเข้าบรรจบตัวเองเพื่อตรวจสอบงานทุก ๖ - ๘ กม. โดยวิธีการวงรอบและระดับชั้นที่ ๓
- ◇ กรุยแนววัดระยะเพื่อสำรวจรูปตัดขวาง โดยให้ตั้งฉากกับแนวศูนย์กลางคลองทุกระยะ ๑๐๐ ม. ในกรณีภูมิประเทศเป็นลูกเนินให้ทำรูปตัดขวางทุก ๕๐ ม. และต่อปีกออกไปข้างละ ๑๐๐ ม.
- ◇ เมื่อแนวศูนย์กลางตัดผ่านลำน้ำ ถนน ทางรถไฟ ให้รังวัดมุมเฉ (Skew) และระยะกม.ของถนน ทางรถไฟไว้ด้วย ทั้งนี้มุมเฉต้องไม่เกิน ๓๐ องศา จากแนวตั้งฉากกับแนวศูนย์กลางคลอง

จากนั้นให้สำรวจแผนที่ผังบริเวณ (Site Plan) มาตรฐาน ๑ : ๕๐๐ ขนาด ๒๐๐ x ๒๐๐ ม. หรือขนาดตามความเหมาะสมที่สามารถพิจารณาออกแบบอาคารได้

◇ ในกรณีแนวศูนย์กลางหรือเขตคลองผ่านสถานที่สำคัญ เช่น วัด โรงเรียน ที่ธรณีสงฆ์ โบสถ์ ป่าช้า ฯลฯ ให้รับรายงานสำนักออกแบบฯ หรือหัวหน้าโครงการโดยด่วน เพื่อออกไปพิจารณาแก้ไขแนวตามความเหมาะสม

◇ รัศมีความโค้งของคลอง (Radius Curvature) ต้องไม่น้อยกว่า ๕ เท่าของความกว้าง ผิวน้ำในคลอง ถ้าน้อยกว่าต้องปรึกษาสำนักออกแบบฯ ก่อน

◇ การวางโค้ง การกำหนดระยะเส้นสัมผัสให้ปฏิบัติตามหลักวิชาการและกฎเกณฑ์ที่วางไว้

๔.๒.๔ การสร้างหมุดหลักฐานและหมายพยาน

◇ ตอกหมุดไม้ทุกระยะ ๑๐๐ ม. ตามแนวศูนย์กลางคลองส่งน้ำ เพื่อการสำรวจรูปตัดขวาง

◇ ผังหมุดหลักฐานถาวร แบบ ค. (หมุดท่อ) ณ จุดต้นคลอง ต้นโค้งจุด PI. จุดปลายโค้ง และในแนวตรงให้ผังหมุดท่อทุกระยะ ๕๐๐ ม. โดยให้อยู่ในตำแหน่งที่ปลอดภัย

◇ ผังหมุดหลักฐานแบบ ข ถาวรแบบ ข เป็นคู่ ตามแนว BC – PI หรือ PI – BC หรือทุกระยะไม่เกิน ๒ กม. ให้อยู่นอกเขตคลองแนวใดแนวหนึ่ง ที่เห็นว่าเหมาะสมและปลอดภัยที่ตั้งไว้โดยละเอียด

๔.๒.๕ การรังวัดระดับ

◇ รังวัดระดับตามแนวศูนย์กลาง ทุกระยะ ๒๐ ม. จุด BC จุด PI จุด EC และหมุดหลักฐานทุกหมุด

◇ รังวัดระดับตามแนวรูปตัดตามขวางทุก ๕ – ๑๐, ” และทุกจุดที่ระดับเปลี่ยนแปลงมาก

◇ ตำแหน่งที่ศูนย์กลางคลอง ผ่านถนน ทาง ทางรถไฟ ให้ทำระดับหลังถนน เียงลาด ถนน หรือสันราง ถ้าเป็นลำน้ำให้ทำระดับที่ตลิ่งซ้าย ตลิ่งขวาและกันคลอง

◇ บันทึกสถิติระดับน้ำต่ำสุดและสูงสุด ตลอดจนระดับน้ำและวัน เวลา ขณะที่ทำการสำรวจและให้ระบุด้วยว่าระดับน้ำและคราบน้ำสูงสุดที่หาได้นั้นเป็นสถิติใน พ.ศ.ใด

๔.๒.๖ การเก็บรายละเอียด

◇ การเก็บรายละเอียดภูมิประเทศทั้งสองข้างแนวศูนย์กลางและแนวรูปตัดทุกเส้นอย่างละเอียด

๔.๒.๗ การคำนวณรายละเอียดโค้ง (Data of Curve)

◇ ให้นำค่าพิกัดฉาก ณ จุด PI. มาคำนวณหาระยะและ Bearing ระหว่าง PI. เพื่อใช้เป็นรายละเอียดโค้งในการคำนวณและเขียนแผนที่

๔.๒.๘ การเขียนแผนที่

◇ เขียนแผนที่แสดงรายละเอียดภูมิประเทศของคลองส่งน้ำ มาตรฐาน ๑ : ๔,๐๐๐ เส้นชั้นความสูง ชั้นละ ๑ ม. โดยแสดงค่าระดับของรูปตัดขวางไว้ด้วย

◇ เขียนแผนที่แสดงรูปตัดตามยาว มาตรฐานทางตั้ง ๑ : ๑๐๐ และทางราบ ๑ : ๔,๐๐๐ ให้อยู่ส่วนล่างของกระดาษในแผ่นเดียวกับแผนที่แสดงรายละเอียดภูมิประเทศ

◇ ในกรณีใช้คลองธรรมชาติหรือเหมืองเป็นคลองส่งน้ำ ให้เขียนแผนที่แสดงรูป
ตัดขวาง มาตรฐานทางตั้ง ๑ : ๑๐๐ และทางราบ ๑ : ๑๐๐

◇ เขียนรายละเอียดขอบระวางแผนที่เช่น สารบัญแผ่นต่อ ศูนย์กำเนิด หมายเหตุ
รายละเอียดการสำรวจ ฯลฯ

๕. การสำรวจวางแนวคลองระบายน้ำ

๕.๑ **วัตถุประสงค์** เพื่อทราบถึงลักษณะความสูงต่ำของพื้นที่และรายละเอียดภูมิประเทศในแนวศูนย์กลางและข้างเคียงทั้งสองด้านของคลองระบายน้ำอย่างละเอียดเพื่อใช้พิจารณาความเหมาะสมในการออกแบบระบบระบายน้ำ

๕.๒ **ลักษณะของงาน** (ใช้คลองธรรมชาติเป็นคลองระบาย)

๕.๒.๑ การเตรียมงานเบื้องต้น

◇ จัดเตรียมแผนที่โครงการหรือแผนที่ภาพถ่าย มาตราส่วน ๑ : ๑๐,๐๐๐ หรือใหญ่กว่าที่สำนักออกแบบฯ ได้กำหนดแนวทางระบายน้ำไว้แล้ว

◇ คัดลอกค่าพิกัด ค่าระดับและหมายพยานของหมุดหลักฐานในบริเวณใกล้เคียงเพื่อใช้ในการโยงค่าพิกัดและระดับ

๕.๒.๒ การสำรวจวางแนว

◇ ทำการโยงค่าพิกัดและค่าระดับจากหมุดหลักฐานที่ทราบค่าแล้วไปยังจุดเริ่มต้นของคลองธรรมชาติที่จะทำการสำรวจซึ่งแยกออกจากแม่น้ำหรือคลองระบายใหญ่

◇ เก็บรายละเอียดของแม่น้ำหรือคลองระบายใหญ่ตรงจุดที่คลองธรรมชาติแยกออกเพื่อจะได้กำหนดจุดเริ่มต้น (กม. ๐+๐๐๐) ของคลองธรรมชาตินั้น

◇ ทำการกรุยแนว วัดมุม วัดระยะแนวเส้นฐานเลียบคลองธรรมชาติ ผังใดผังหนึ่งหรือทั้งสองผังถ้าเป็นแม่น้ำใหญ่ พร้อมเก็บรูปร่างลักษณะของคลองธรรมชาตินั้น ๆ

◇ ในกรณีคลองธรรมชาติมีความยาวมาก ให้เข้าบรรจบหมุดหลักฐานเพื่อตรวจสอบผลงานทุกระยะ ๖ - ๘ กม. โดยวิธีการวงรอบชั้นที่ ๓

◇ นำผลสำรวจมาคำนวณ และเขียนรูปร่างลักษณะคลองและกำหนดแนวศูนย์กลางของคลองหรือแม่น้ำ

◇ กำหนดจุดเริ่มต้นของคลอง (กม. ๐+๐๐๐) ณ ตำแหน่งที่จุดศูนย์กลางของแม่น้ำหรือคลองระบายใหญ่ ตัดกับแนวศูนย์กลางของคลองธรรมชาติ

◇ ในกรณีคลองระบายน้ำไหลลงสู่ทะเล ให้ถือจุดเริ่มต้น ณ ตำแหน่งห่างจากชายฝั่งออกไปในทะเลเป็นระยะ ๑ กม.

◇ กำหนดระยะ กม.(Stationing) จากจุดเริ่มต้นของคลองธรรมชาติไปทางต้นน้ำทุกระยะ ๑๐๐ ม. เพื่อใช้ในการสำรวจรูปตัดขวาง

๕.๒.๓ การสร้างหมุดหลักฐาน

◇ ผังหมุดหลักฐานถาวรแบบ ข. อย่างน้อย ๒ คู่ ไว้ที่ปากคลองระบายหรือปากแม่น้ำทุกระยะ ๒ กม. และทุกจุดคลองแยก

◇ ผังหมุดหลักฐานถาวรแบบ ค. เป็นคู่ทุกระยะประมาณ ๕๐๐ ม. บริเวณที่เหมาะสมและปลอดภัย

◇ ตอกหมุดไม้ทุกระยะ ๑๐๐ ม. ตามแนวเส้นฐานเพื่อการสำรวจรูปตัดขวาง

◇ เมื่อแนวสำรวจเส้นฐานผ่านถนน ทางรถไฟและคลองส่งน้ำให้ผังหมุดหลักฐานถาวรแบบ ค. เป็นคู่ พร้อมกับทำหมุดหมายพยานไว้ด้วย

๕.๒.๔ การรังวัดระดับ

◇ ทำการโยงค่าระดับจากหมุดหลักฐานที่ทราบค่าแล้ว ไปยังหมุดหลักฐานที่สร้างไว้แล้วทุกหมุดที่กำหนดแนวรูปตัดขวาง โดยวิธีการระดับชั้นที่ ๓

◇ เมื่อโยงค่าระดับผ่านถนน ทางรถไฟ คลองส่งน้ำหรืออาคารก่อสร้างอื่นๆ ให้โยงค่าระดับใส่ไว้บนหลังถนน สันรางรถไฟ คันดินทั้งสองข้างของคลองส่งน้ำและอาคารก่อสร้างอื่นๆไว้ทุกแห่งด้วย

◇ สำนักรูปตัดขวางตรงตำแหน่งที่ได้กำหนดไว้แล้ว โดยรังวัดระดับทุกระยะ ๕ - ๑๐ ม.หรือทุกจุดที่ระดับเปลี่ยนแปลงมากและต่อปีก ๒ ข้าง ๆ ละ ๑๐๐ ม.

◇ บันทึกสถิติระดับน้ำต่ำสุดและสูงสุด ตลอดจนระดับน้ำและวัน เวลาขณะที่ทำการสำรวจแล้วให้ระบุด้วยว่าระดับน้ำและคราบน้ำสูงสุดที่หาได้นั้นเป็นสถิติ พ.ศ.ใด

๕.๒.๕ การเขียนแผนที่

◇ เขียนแผนที่แสดงรายละเอียดภูมิประเทศของคลองระบายน้ำ มาตรฐานส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ เส้นชั้นความสูง ชั้นละ ๑ ม.

◇ เขียนแผนที่รูปตัดตามยาว มาตรฐานทางตั้ง ๑ : ๑๐๐ ทางราบ ๑ : ๔,๐๐๐ โดยแสดงระดับตลิ่งซ้ายแนวศูนย์กลางคลองและตลิ่งขวา ให้อยู่ส่วนล่างของกระดาษในแผ่นเดียวกันกับแผนที่แสดงรายละเอียดภูมิประเทศ

◇ เขียนแผนที่รูปตัดขวาง มาตรฐานทางตั้ง ๑ : ๑๐๐ ทางราบ ๑ : ๑๐๐ โดยแสดงลักษณะตลิ่งซ้าย ก้นคลองและตลิ่งขวา ระดับน้ำขณะสำรวจ ระดับน้ำสูงสุด

๖. การสำรวจวางแผนงาน

๖.๑ **วัตถุประสงค์** เพื่อสำรวจรายละเอียดของภูมิประเทศและลักษณะความสูงต่ำของพื้นที่ตามแนวที่จะสร้างถนนและบริเวณใกล้เคียง เพื่อประกอบการพิจารณาออกแบบ

๖.๒ ลักษณะของงาน

๖.๒.๑ การเตรียมงานเบื้องต้น

◇ จัดเตรียมแผนที่โครงการ มาตราส่วน ๑ : ๑๐,๐๐๐ ที่สำนักออกแบบฯ ได้ขีดแนวถนนไว้แล้วเพื่อนำไปใช้เป็นหลักในการวางแผนหรือเลือกแนว

◇ จัดหาค่าพิกัดและระดับของหมุดหลักฐานในบริเวณใกล้เคียง เพื่อใช้ในการออกงานและเข้าบรรจบงาน

◇ เตรียมภาพถ่ายทางอากาศ(ถ้ามี) เพื่อช่วยในการพิจารณาเลือกแนว

◇ คำนวณหาค่ามุมเบนและระยะจากหมุดหลักฐานไปยังจุดเริ่มต้น(กม.0+000) และจุดสกัด (PI.) ทุก ๆ จุดต่อเนื่องกันไปจนสุดแนว

๖.๒.๒ การสำรวจวางแผน

◇ ทำการโยกค่าพิกัดและระดับจากหมุดหลักฐานที่ทราบค่าแล้วไปยังจุดเริ่มต้นตามที่สำนักออกแบบกำหนด

◇ กรุยแนว วัดระยะและระยะจากจุดเริ่มต้น (กม. 0+000)ไปยังจุด PI. ทุกจุดต่อเนื่องกัน

◇ การวางแผนจากจุดถึงจุด ให้ใช้วิธีเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนแกนกล้องหน้าซ้ายและหน้าขวา(Double Centering) พร้อมทั้งทำการวัดมุมทุกครั้ง

◇ สำรวจรูปตัดขวาง โดยให้ตั้งฉากกับแนวศูนย์กลางทุกระยะ ๑๐๐ ม. และต่อปีกออกไป ๒ ข้างๆละ ๑๐๐ ม.

◇ แนวศูนย์กลางตัดผ่านลำน้ำ ถนน ทาง ทางรถไฟ ให้รั้งวัดมุมเฉ (Skew) และระยะกม.ของถนน ทางรถไฟไว้ด้วย ทั้งนี้มุมเฉต้องไม่เกิน 30° และสำรวจผังบริเวณ ขนาด ๒๐๐ x ๒๐๐ ม. หรือขนาดที่เหมาะสมที่สามารถพิจารณาออกแบบอาคาร มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐

◇ ในกรณีแนวศูนย์กลางหรือเขตถนนผ่านสถานที่สำคัญเช่น วัด โบสถ์ ป่าช้า โรงเรียน ฯลฯ ให้รับรายงานหัวหน้าโครงการ เพื่อออกไปพิจารณาแก้ไขแนวตามความเหมาะสม

◇ รัศมีความโค้งของถนนบนภูเขาต้องไม่น้อยกว่า ๒๕ ม.

◇ การวางโค้ง การกำหนดระยะเส้นสัมผัส ให้ปฏิบัติตามหลักวิชาการและกฎเกณฑ์ที่สำนักสำรวจฯ ได้วางไว้

๖.๒.๓ การสร้างหมุดหลักฐาน

◇ ตอกหมุดไม้ทุกระยะ ๑๐๐ ม. ตามแนวศูนย์กลางถนน เพื่อการสำรวจรูปตัดขวาง

◇ ผังหมุดหลักฐานถาวร แบบ ค (หมุดท่อ) ณ จุดหัวถนน จุดต้นโค้ง จุด PI. จุดปลายโค้ง และในแนวตรงให้ผังหมุดท่อทุกระยะประมาณ ๕๐๐ ม. โดยให้อยู่ในตำแหน่งที่ปลอดภัย

◇ ผังหมุดหลักฐานถาวร แบบ ข เป็นคู่ตามแนว BC – PI. หรือ PI. – EC. หรือทุกระยะไม่เกิน ๒ กม. ให้อยู่นอกเขตถนน แนวใดแนวหนึ่งเห็นว่าเหมาะสมและปลอดภัย เพื่อใช้สำหรับอ้างอิง

◇ ทำหมายพยานหมุดหลักฐาน พร้อมคำอธิบายที่เกี่ยวกับตั้งไว้โดยละเอียด

๖.๒.๔ การรังวัดระดับ

หลักฐานทุกหมุด

◇ รังวัดตามแนวศูนย์กลางทุกระยะ ๒๐ ม. จุด BC, PI, EC และหมุด

เปลี่ยนแปลงมาก

◇ รังวัดระดับตามแนวรูปตัดขวางทุก ๕ - ๑๐ และทุกจุดที่ระดับ

◇ ในกรณีภูมิประเทศเป็นลูกเนินและภูเขา ให้สำรวจรูปตัดขวางทุก ๒๐ ม.

◇ ณ ตำแหน่งที่ศูนย์กลาง ผ่านถนน ทาง ทางรถไฟ ให้ทำระดับหลังถนน
เชิงลาดถนนหรือสันราง ถ้าเป็นลำน้ำให้ทำระดับที่ตลิ่งซ้าย ตลิ่งขวาและก้นคลอง

◇ บันทึกสถิติระดับน้ำต่ำสุดและสูงสุด ตลอดจนระดับน้ำและวัน เวลา
ขณะที่ทำการสำรวจและให้ระบุด้วยว่าระดับน้ำและคราบน้ำสูงสุดที่หาได้นั้นเป็นสถิติ พ.ศ.ใด

๖.๒.๕ การเก็บรายละเอียด

ทุกเส้นอย่างละเอียด

◇ เก็บรายละเอียดภูมิประเทศทั้งสองข้างแนวศูนย์กลางและแนวรูปตัด

๖.๒.๖ การคำนวณรายละเอียดโค้ง (Data of Curve)

◇ ให้นำค่าพิกัดฉาก ณ จุด PI มาคำนวณหาระยะและ Bearing ระหว่าง
PI. เพื่อใช้เป็นรายละเอียดโค้งในการคำนวณและเขียนแผนที่

๖.๒.๗ การเขียนแผนที่

◇ เขียนแผนที่แสดงรายละเอียดภูมิประเทศของแนวถนน มาตรฐานส่วน
๑ : ๔,๐๐๐ เส้นชั้นความสูงชั้นละ ๑ ม. โดยแสดงค่าระดับของรูปตัดขวางไว้ด้วย

◇ เขียนแผนที่แสดงรูปตัดตามยาว มาตรฐานทางตั้ง ๑ : ๑๐๐ และ
ทางราบ ๑ : ๔,๐๐๐ ให้อยู่ส่วนล่างของกระดาษในแผ่นเดียวกันกับแผนที่แสดงรายละเอียดภูมิประเทศ

◇ ในกรณีใช้แนวถนนเดิม ให้เขียนแผนที่แสดงรูปตัดขวาง มาตรฐาน
ทางตั้ง ๑ : ๑๐๐ และทางราบ ๑ : ๑๐๐

◇ เขียนรายละเอียดขอบระวางแผนที่ เช่น สารบัญแผ่นต่อ ศูนย์กำเนิด
หมายเหตุรายละเอียดการสำรวจ ฯลฯ

๗. การสำรวจวางแผนคันกันน้ำ

๗.๑ วัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจรายละเอียดภูมิประเทศและลักษณะความสูงต่ำของพื้นที่ สำหรับใช้ในการพิจารณาออกแบบคันกันน้ำ

๗.๒ ลักษณะของงาน

๗.๒.๑ การเตรียมงานเบื้องต้น

◇ จัดเตรียมแผนที่ภูมิประเทศที่สำนักออกแบบฯ กำหนดแนวมานำไปใช้เป็นหลักการในการวางแผนคันกันน้ำ

◇ จัดหาค่าพิกัดและค่าระดับของหมุดหลักฐานในบริเวณใกล้เคียงเพื่อใช้ในการออกและเข้าบรรจบงาน

◇ จัดหาภาพถ่ายทางอากาศ (ถ้ามี) เพื่อใช้ในการพิจารณาเลือกแนวที่จะวางคันกันน้ำ

◇ พล็อตค่าพิกัดและค่าระดับของหมุดหลักฐานที่ทราบค่าแล้วลงในแผนที่

◇ คำนวณหามุมเบนและระยะจากหมุดหลักฐานไปยังจุดเริ่มต้นและทุกจุด PI.

โดยต่อเนื่องกันตลอดแนว

๗.๒.๒ การสำรวจวางแผน

◇ ทำการโยกค่าพิกัดและค่าระดับจากหมุดหลักฐานที่ทราบค่าแล้วไปยังจุดเริ่มต้นคันกันน้ำ (กม.0+000) ตามที่ได้คำนวณเตรียมไว้ในข้อ ๗.๒.๑

◇ กรวยแนว วัดมุมและวัดระยะจากจุดเริ่มต้น ไปยังจุด PI. ทุกจุดต่อเนื่องกัน

◇ การวางแผนจากจุดถึงจุด ใช้วิธีเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนของแกนกล้องหน้าซ้ายและหน้าขวา (Double Centering) พร้อมทั้งทำการวัดมุมทุกครั้ง

◇ สำรวจรูปตัดขวาง โดยให้ตั้งฉากกับแนวศูนย์กลาง ทุกระยะ ๑๐๐ ม. และต่อปีกออกไปทั้งสองข้างๆ ละ ๑๐๐ ม.

◇ เมื่อแนวศูนย์กลางตัดผ่านลำน้ำ ถนน ทางรถไฟ ให้รั้งวัดมุมเฉ (Skew) และระยะ กม. ของถนน ทางรถไฟไว้ด้วย ทั้งนี้มุมเฉต้องไม่เกิน ๓๐ องศา และให้สำรวจแผนที่ผังบริเวณ (Site Plan) มาตรฐาน ๑ : ๕๐๐ เส้นชั้นความสูงชั้นละ ๒๕ ซม. ขนาด ๒๐๐ x ๒๐๐ ม. หรือขนาดที่เหมาะสม

๗.๒.๓ การสร้างหมุดหลักฐานและหมายพยาน

◇ ตอกหมุดไม้ทุกระยะ ๑๐๐ ม. ตามศูนย์กลางแนวคันกันน้ำ เพื่อการสำรวจรูปตัดขวาง

◇ ผังหมุดหลักฐานถาวร แบบ ค. (หมุดท่อ) ณ จุดต้นแนวคันกันน้ำจุดต้นโค้งจุด PI. จุดปลายโค้งและในแนวตรงให้ผังหมุดท่อทุกระยะประมาณ ๕๐๐ ม. โดยให้อยู่ในตำแหน่งที่ปลอดภัย

◇ ผังหมุดหลักฐานถาวร แบบ ข. เป็นคู่ตามแนว BC – PI. หรือ PI. – EC หรือทุกระยะไม่เกิน ๒ กม. ให้อยู่นอกเขตแนวคันกันน้ำแนวใดแนวหนึ่งที่เหมาะสมและปลอดภัยเพื่อใช้สำหรับอ้างอิง

◇ ทำหมายพยานหมุดหลักฐานพร้อมคำอธิบายที่ตั้งไว้โดยละเอียด

๗.๒.๔ การรังวัดระดับ

◇ รังวัดระดับตามแนวศูนย์กลางทุกระยะ ๒๐ ม. จุด BC. จุด PI. จุด EC.และ
หมุดหลักฐานทุกหมุด

◇ รังวัดระดับตามแนวรูปตัดขวางทุก ๕ - ๑๐ ม. และทุกจุดที่ระดับ
เปลี่ยนแปลงมาก

◇ ในกรณีใช้แนวคั่นกันน้ำหรือถนนเดิม ให้เขียนรูปตัดขวางไว้ด้วย

◇ ณ ตำแหน่งที่ศูนย์กลางคั่นกันน้ำ ผ่านถนน ทาง ทางรถไฟ ให้ทำระดับหลัง
ถนน เขิงลาดถนน สันราง ถ้าเป็นลำน้ำให้ทำระดับที่ตลิ่งซ้าย ตลิ่งขวาและก้นคลอง

◇ บันทึกสถิติระดับน้ำต่ำสุดและสูงสุด ตลอดจนระดับน้ำและวัน เวลาขณะที่ทำ
การสำรวจและให้ระบุด้วยว่าระดับน้ำและคราบน้ำสูงสุด ที่หาได้นั้นเป็นสถิติใน พ.ศ.ใด

๗.๒.๕ การเก็บรายละเอียด

◇ การเก็บรายละเอียดภูมิประเทศทั้งสองข้างแนวศูนย์กลางและแนวรูปตัด
ทุกเส้นมีข้อมูลอย่างละเอียด

๗.๒.๖ การเขียนแผนที่

◇ เขียนแผนที่แสดงรายละเอียดภูมิประเทศของแนวคั่นกันน้ำ มาตรฐาน
๑ : ๔,๐๐๐ เส้นชั้นความสูง ชั้นละ ๑ ม. โดยแสดงค่าระดับของรูปตัดขวางไว้ด้วย

◇ เขียนแผนที่แสดงรูปตัดตามยาว มาตรฐานทางตั้ง ๑ : ๑๐๐ ทางราบ
๑ : ๔,๐๐๐ ให้อยู่ส่วนล่างของกระดาษในแผ่นเดียวกับแผนที่แสดงรายละเอียดภูมิประเทศ

◇ ในกรณีใช้แนวคั่นกันน้ำเดิมให้เขียนแผนที่แสดงรูปตัดขวาง มาตรฐานทางตั้ง
๑ : ๑๐๐ และทางราบ ๑ : ๑๐๐

◇ เขียนรายละเอียดขอบระวางแผนที่ เช่น สารบัญแผ่นต่อ ศูนย์กำเนิด
หมายเหตุ รายละเอียดการสำรวจ ฯลฯ

๘. การสำรวจทำแผนที่ทางพื้นดินโดยใช้กล้อง Total Station

๘.๑ วัตถุประสงค์ เพื่อจัดทำแผนที่ดิจิทัล สำหรับการออกแบบงานการจัดรูปที่ดิน การสำรวจแผนที่บริเวณอ่างเก็บน้ำ งาน การสำรวจแผนที่ห้วงงาน การสำรวจแผนที่ผังบริเวณอาคาร ชลประทาน (Site Plan) งานคั่นคูน้ำและการพัฒนาในแปลงนา แผนที่ภูมิประเทศโครงการขนาดเล็ก เพื่อใช้ในการออกแบบ การพิจารณาวางโครงการ การพิจารณาความเหมาะสม ของโครงการชลประทานและ กิจกรรมอื่นๆ โดยอาศัยเครื่องมือสำรวจ กล้อง Total Station และโปรแกรมคอมพิวเตอร์เฉพาะทางด้าน วิศวกรรมสำรวจผลิตเป็นแผนที่ดิจิทัล

๘.๒ ลักษณะงาน

๘.๒.๑ การเตรียมงานเบื้องต้น

◇ จัดหาแผนที่สารบัญ (Index Map) มาตรฐาน ส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ หรือใหญ่กว่ามา กำหนดขอบเขตพื้นที่สำรวจ

◇ กำหนดพื้นที่สำรวจลงในแผนที่สารบัญ ตามแนวเส้นกริดที่ทราบค่าพิกัดแล้ว โดยประมาณ หรืออาศัยแนวถนน ทาง แนวลำน้ำธรรมชาติและแนวคลองส่งน้ำ ให้ครอบคลุมพื้นที่ที่ต้องการสำรวจ

◇ จัดหาค่าพิกัด ค่าระดับและหมายพยานหมุดหลักฐานบริเวณใกล้เคียงเพื่อใช้เป็นค่าอ้างอิง

◇ พล็อตค่าพิกัดและค่าระดับของหมุดหลักฐานที่ทราบค่าแล้วลงในแผนที่สารบัญ

๘.๒.๒ การสร้างหมุดหลักฐาน

◇ สร้างหมุดหลักฐานถาวรแบบ ข. เป็นคู่ๆ ทุกระยะ ๔-๕ กม. ในตำแหน่งที่ปลอดภัยและเหมาะสม

◇ ผังหมุดหลักฐานถาวรแบบ ค ในทุกระยะของแผนที่ ผังหมุดอย่างน้อย ๑ คู่ และตามอาคารชลประทาน (ถ้ามี) ควรทำเป็นหมุดสกัดพร้อมกับทำแบบหมายหมุดหลักฐานไว้ด้วย

◇ กำหนดขอบเขตบล็อกขนาด ๕๐๐ x ๕๐๐ ม. ตอกหมุดไม้ขนาด ๑ x ๑ นิ้ว ทุกมุมบล็อกหรือระยะไม่ควรเกิน ๖๕๐ ม. ตามแนววงรอบและปักหลักไม้ไว้เป็นที่หมาย

๘.๒.๓ การสำรวจงานวงรอบและระดับ

◇ โยงค่าพิกัดและระดับจากหมุดหลักฐานใกล้เคียงที่ทราบค่าแล้วอย่างน้อย ๑ คู่ ไปยังขอบเขตของงาน จากนั้นวางแนววงรอบและระดับสายหลักให้ครอบคลุมพื้นที่รอบนอกของงานหรือใกล้เคียง โดยวิธีการวงรอบและระดับชั้นที่ ๓

◇ วางแนววงรอบและระดับสายรอง ภายในเขตงาน ให้ครอบคลุมพื้นที่รวมทั้งวางแนววงรอบเพื่อเก็บรายละเอียดสิ่งต่าง ๆ คือ ถนน ทางรถไฟ แนวคลองส่งน้ำหรือลำห้วยสาธารณะ ฯลฯ โดยระยะห่างระหว่างหมุดไม่ควรเกิน ๖๕๐ ม. โยงค่าพิกัดและค่าระดับไปยังหมุดหลักฐานที่สร้างไว้ทุกหมุดและหมุดไม้ของแนววงรอบสายรอง ให้เข้าบรรจบเป็นวงรอบ โดยถือเกณฑ์วิธีการวงรอบและระดับชั้นที่ ๓

◇ ป้อนรหัส (Code) ข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องทำการรังวัด ตามข้อกำหนดของโปรแกรมที่เกี่ยวข้อง เช่น ชื่อหมุดตั้งกล้อง ชื่อหมุดอ้างอิง ความสูงของจุดตั้งกล้อง ความสูงหมุดอ้างอิง วันเดือนปีที่สำรวจ ค่ามุม ระยะ ชนิดของจุดระดับและลำดับของข้อมูลที่ทำการรังวัด เป็นต้น

ทำการบันทึกข้อมูลในหน่วยความจำ(Record Module) เช่น PC Card ของกล้อง Total Station หรือ สมุดสนามอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Field Book) เพื่อรวบรวมจัดเก็บข้อมูลไว้ ทำการประมวลผลด้วย คอมพิวเตอร์ที่มีโปรแกรมเฉพาะทางด้านวิศวกรรมสำรวจ

◇ รังวัดค่าพิกัดและระดับของจุด Side Shot โดยใช้กล้อง Total Station เพื่อสำรวจจุดระดับให้ครอบคลุมพื้นที่จากตำแหน่งหมุดตั้งกล้องถึงจุด Side Shot ระยะต้องไม่เกิน ๔๐๐ ม. โดยถือเกณฑ์ดังนี้

◇ แผนที่มาตราส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ ระยะห่างของจุดระดับแต่ละจุดประมาณ ๖๐ ม. ใน ๑ บล็อก (ขนาด ๕๐๐ x ๕๐๐ ม.) จะต้องมีจุดระดับอย่างน้อย ๘๐ ยกเว้นถ้าลาดเทของพื้นที่เปลี่ยนแปลงมาก ให้เพิ่มจุดระดับเพื่อที่จะเขียนเส้นชั้นทุก ๒๕ ซม.

◇ แผนที่มาตราส่วน ๑ : ๑๐,๐๐๐ ระยะห่างของจุดระดับแต่ละจุดประมาณ ๑๐๐ ม. ใน ๑ บล็อก (ขนาด ๕๐๐ x ๕๐๐ ม.) จะต้องมีจุดระดับอย่างน้อย ๓๐ จุด และถ้าความลาดเทของพื้นที่เปลี่ยนแปลงมาก ให้เพิ่มจุดระดับเพื่อที่จะเขียนเส้นชั้นทุก ๒๕ ซม.

◇ ในกรณีภูมิประเทศเป็นถนน ทางรถไฟ แนวคลองส่งน้ำหรือลำห้วยสาธารณะ ถ้าระดับเกินกว่าช่วงชั้นความสูงให้ใส่รหัสทำ Break line เพื่อให้โปรแกรมหยุดการประมวลผลของเส้นชั้น ความสูงที่ตำแหน่งของ Break line

◇ รังวัดค่าระดับตลิ่งซ้าย ตลิ่งขวาและกลางน้ำ หลังคันของคูน้ำ หลังท่อลอด และท่อระบายน้ำ ฯลฯ

◇ ในการสำรวจเพื่อออกแบบคัน - คูน้ำ ให้สำรวจรูปตัดขวางลำน้ำธรรมชาติ ทุกระยะ ๑๐๐, ๒๐๐ ม. โดยกำหนดรูปตัดขวางบนภาพตัดแก้มและรหัส (Code) ข้อมูลรูปตัดที่กำหนด ตำแหน่งลงบนแผนที่ดิจิทัลให้ตรงกัน

◇ การสำรวจหาค่าพิกัดของแนววงรอบ การสำรวจจะต้องใช้หมุดหลักฐานอ้างอิงเพื่อใช้สำหรับออกและเข้าบรรจบอย่างน้อย ๒ คู่

◇ การสำรวจหาระดับจะต้องออกและเข้าบรรจบหมุดหลักฐานอย่างน้อย ๒ หมุด

◇ ถ่ายข้อมูลงานสำรวจในกล้องเข้าเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ เพื่อนำไปประมวลผลต่อไป

๘.๒.๔ การเก็บรายละเอียด

◇ ใช้กล้องสำรวจ Total Station ทำการรังวัดเพื่อเก็บข้อมูล ตำแหน่ง ลักษณะขอบเขต ระดับ ฯลฯ ที่ปรากฏในพื้นที่สำรวจ เก็บนามศัพท์ของรายละเอียดต่าง ๆ เช่น สถานที่ราชการ วัด โรงเรียน หมู่บ้าน ป่าช้า สะพาน อาคารชลประทาน แนวเหมือง ฝ่ายราษฎร ฯลฯ และเก็บรายละเอียดทั่วไป เช่น ป่า ลำน้ำ ลำห้วย หนอง คลอง บึง ที่ชายเลน เขตหมู่บ้าน เขตอุตสาหกรรม เขตป่าสงวน ฯลฯ

◇ ทำการบันทึกข้อมูลสำรวจในรหัส (Code) ตามข้อกำหนดของโปรแกรมลงในหน่วยความจำของกล้อง เพื่อนำไปประมวลผลต่อไป

๘.๒.๕ การนำเข้าข้อมูลรายละเอียดภูมิประเทศและระดับ

◇ การสร้างเส้นชั้นความสูงชั้นละ ๒๕ ซม., ๕๐ ซม. และ ๑ ม. เพื่อแสดงลักษณะความสูงต่ำของภูมิประเทศ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประมวลผลทางวิศวกรรมสำรวจประมวลผลสร้างเส้นชั้นความสูง ด้วยการประมาณค่าเชิงเส้น (Line Interpolation)

◇ ในกรณีสงสัยการกำหนดจุดจากสนามให้นำค่ามุมและระยะมาตรวจสอบ

◇ ป้อนค่าระดับของหมวดหลักฐาน และอาคารชลประทานต่าง ๆ ที่รังวัดได้ผ่านแป้นพิมพ์คอมพิวเตอร์(Keyboard)

◇ ตกแต่งและแก้ไขข้อมูลด้วยโปรแกรมจัดทำแผนที่ดิจิทัล ตามมาตรฐานแผนที่ได้แก่ การแก้ไขข้อมูลที่คลาดเคลื่อน การใส่สัญลักษณ์แผนที่และนามศัพท์ การจำแนกรายละเอียดภูมิประเทศการประกอบระวางแผนที่ ตลอดจนการใส่รายละเอียดขอบระวางแผนที่ให้ครบถ้วน

◇ นำเสนอข้อมูลแผนที่ซึ่งจัดทำเสร็จสมบูรณ์แล้วแก่ผู้ต้องการใช้แผนที่ในรูปแบบแผนที่ตามมาตรฐาน โดยพิมพ์ด้วยเครื่องวาดภาพ(Printer) บันทึกในรูปแบบสื่อคอมพิวเตอร์ เช่น ฮาร์ดดิสก์ CD DVD ฯลฯ

๗. มาตรฐานงาน

มาตรฐานของงานสำรวจ ใช้ความละเอียดของงานเป็นเกณฑ์กำหนดโดยความละเอียดของงานสำรวจจะขึ้นอยู่กับ เครื่องมือ วิธีการ และช่างผู้ปฏิบัติงานงานที่มีความละเอียดสูง ต้องดำเนินการด้วยเครื่องมือที่มีสมรรถนะสูง กำหนดวิธีการดำเนินงานโดยช่างผู้ปฏิบัติงานที่มีความชำนาญ โดยชั้นของความละเอียดของงานสำรวจภูมิประเทศมีมาตรฐาน ดังนี้

๑. งานชั้นที่ ๑
๒. งานชั้นที่ ๒
๓. งานชั้นที่ ๓

มาตรฐานการปฏิบัติงาน

๑. งานสำรวจทำแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑ : ๒,๐๐๐ เส้นชั้นความสูงชั้นละ ๐.๒๕ - ๑.๐๐ ม. เพื่อใช้ในการออกแบบหัวงานขนาดใหญ่และออกแบบที่ตั้งอาคารชลประทาน

◇ งานวงรอบและระดับชั้นที่ ๓ ฝั่งหมุดหลักฐานถาวรแบบ ข. ในแนวศูนย์กลางเขื่อนทำนบ ฝ่ายอย่างน้อย ๒ คู่ และแบบ ค. ที่มุมทั้งสองของเขตหัวงานหรือบริเวณใกล้เคียงในตำแหน่งที่ปลอดภัยและเหมาะสม

◇ สำรวจเส้นซอยทุกระยะ ๔๐ ม. และสำรวจจุดระดับทุกระยะ ๒๐ ม.

๒. งานสำรวจทำแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑ : ๑,๐๐๐ เส้นชั้นความสูงชั้นละ ๐.๒๕ ม. เพื่อใช้ในการออกแบบอาคารชลประทานขนาดกลางและขนาดเล็ก

◇ งานวงรอบและระดับชั้นที่ ๓ ฝั่งหมุดหลักฐานถาวรแบบ ข. ในแนวศูนย์กลางเขื่อน ทำนบ ฝ่ายอย่างน้อย ๒ คู่ และแบบ ค. ที่มุมทั้งสองของเขตหัวงานหรือบริเวณใกล้เคียงในตำแหน่งที่ปลอดภัยและเหมาะสม

◇ สำรวจเส้นซอยทุกระยะ ๒๐ ม. และสำรวจจุดระดับทุก ๑๐ ม.

◇ สำรวจรูปตัดขวางลำน้ำที่แนวศูนย์กลางเขื่อน ฯลฯ ๑ รูป และด้านเหนือน้ำและท้ายน้ำด้านละ ๒ รูป

๓. งานสำรวจภูมิประเทศฝั่งบริเวณอาคารชลประทาน มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐ ขนาด ๒๐๐ x ๒๐๐ ม. หรือขนาดที่เหมาะสม เพื่อใช้ในการออกแบบอาคารชลประทาน

◇ งานวงรอบและระดับชั้นที่ ๓ ฝั่งหมุดหลักฐานถาวรแบบ ข. ในแนวศูนย์กลางอาคารอย่างน้อย ๑ คู่ และแบบ ค. ที่ปลายทั้งสองของแนวศูนย์กลางอาคารชลประทานและตำแหน่งแนวศูนย์กลางตัดกับ ลำน้ำ ถนน ทางรถไฟ ฯลฯ

◇ สำรวจเส้นซอยทุกระยะ ๑๐ ม. และสำรวจจุดระดับทุกระยะ ๕ ม.

◇ สำรวจรูปตัดขวางลำน้ำที่แนวศูนย์กลางอาคารชลประทานตัดกับลำน้ำหรือถนน ฯลฯ ที่จุดตัดผ่าน ๑ รูป และด้านข้างด้านละ ๒ รูป

๔. งานสำรวจวางแนวคลองส่งน้ำ คลองระบายน้ำ แนวถนนและแนวคันกั้นน้ำ เพื่อใช้ในการออกแบบ

◇ งานวงรอบและระดับชั้น ๓ ฝั่งหมุดหลักฐานถาวรแบบ ข. เป็นคู่ตามแนว BC - PI - EC.หรือทุกระยะ ๒ กม. และแบบ ค. ทุกระยะ ๕๐๐ ม. ตามแนวศูนย์กลางและทุกจุดสกัด จุดต้นโค้ง จุดปลายโค้ง

◇ สำรวจเส้นซอยทุกระยะ ๑๐๐ ม. โดยต่อปักเส้นซอยข้างละ ๑๐๐ ม. และสำรวจจุดระดับทุกระยะ ๒๐ ม

๕. งานสำรวจลำน้ำหรือสำรวจแนวคลองระบายน้ำที่ใช้ลำน้ำธรรมชาติเป็นคลองระบายน้ำ เพื่อใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมในการออกแบบระบบระบายน้ำ

◇ งานวงรอบและระดับชั้นที่ ๓ ฝั่งหมุดหลักฐานถาวรแบบ ข. ทุกระยะ ๒ กม. และแบบ ค. ทุกระยะ ๕๐๐ ม. ตามแนวเส้นฐาน

◇ สำรวจรูปตัดขวางลำน้ำทุกระยะ ๕๐ ม. และ ๑๐๐ ม. ต่อปีกรูปตัดขวางจากตลิ่งข้างละ ๑๐๐ ม. และสำรวจจุดระดับทุก ๕ - ๑๐ ม.

๘. ระบบติดตามประเมินผลงาน

ฝ่ายสำรวจภูมิประเทศ ส่วนวิศวกรรม สำนักงานชลประทานที่ ๒ มีระบบติดตามประเมินผลดังนี้

- ◇ รายงานผลงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ตามปีงบประมาณคิดเป็นร้อยละของงานสำรวจที่แล้วเสร็จตามแผน (ขป.๑๔) เดือนละครั้ง
- ◇ รายงานผลงานตาม ตัวชี้วัด OPK ๖ : ร้อยละของงานสำรวจที่แล้วเสร็จตามแผน เดือนละครั้ง
- ◇ รายงานผลผลการเบิกจ่าย คิดเป็นร้อยละของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรสัปดาห์ละครั้ง

๙. เอกสารอ้างอิง

ใช้หลักการสำรวจและทำแผนที่ จัดทำโดยคณะทำงานปรับปรุงวิธีปฏิบัติงานสำรวจทำแผนที่ภูมิประเทศ สำนักสำรวจด้านวิศวกรรมและธรณีวิทยา

โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่องการสำรวจภูมิประเทศและสำรวจธรณีวิทยาในงานชลประทาน วันที่ ๒๕ - ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๘

โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร การสำรวจด้วยกล้อง Total Station และกระบวนการผลิตแผนที่ Digital วันที่ ๒๗ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖

๑๐. แบบฟอร์มที่ใช้

แบบฟอร์มที่ใช้ในการสำรวจทำแผนที่ ประกอบด้วยแบบฟอร์มต่าง ๆ ดังนี้

- ◇ แบบฟอร์มสมุดการวัดมุม ขป.๔๐๙
- ◇ แบบฟอร์มสมุดระดับรายละเอียดภูมิประเทศ ขป.๔๑๒
- ◇ รายการคำนวณวงรอบ
- ◇ แบบมาตรฐานสำหรับเขียนแผนที่

แบบ T-๑ เป็นกระดาษโพลีเอสเตอร์ ขนาด ๑๐๗ x ๘๐ ซม. ใช้สำหรับเขียนแผนที่ภูมิประเทศ พื้นที่โครงการ พื้นที่อ่างเก็บน้ำ ฯลฯ

แบบ T- ๑A เป็นกระดาษแก้วผ้า ขนาด ๑๐๗ x ๘๐ ซม. ใช้สำหรับเขียนแผนที่ภูมิประเทศ ผังบริเวณห้วงงานขนาดเล็ก

กระดาษ T- ๒ เป็นกระดาษแก้วผ้า ขนาด ๑๐๘ x ๗๘ ซม. ใช้สำหรับเขียนแผนที่แปลนและรูปตัดตามยาวคลองส่งน้ำ

กระดาษ T- ๓ เป็นกระดาษแก้วผ้า ขนาด ๑๐๘ x ๗๘ ซม. ลักษณะคล้ายแบบ T - ๒ แต่ไม่มีตารางแสดงรายละเอียดของคลองส่งน้ำ ใช้สำหรับเขียนแผนที่รูปแปลนและรูปตัดตามยาวคลองระบายน้ำ ถนน คันกั้นน้ำ ลำน้ำธรรมชาติ ใช้แทนแบบ T- ๒ ได้

กระดาษ T- ๔ เป็นแบบกระดาษแก้วผ้า ขนาด ๑๐๘ - ๗๘ ซม. มีลักษณะเช่นเดียวกับกระดาษตารางมิลลิเมตรทั่วไป แต่มีกรอบชื่องานและกรอบชื่อผู้ทำการใช้สำหรับเขียนรูปตัดขวาง